7/6659

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : 026.21/2005/SPGY/263659
Konu : Yazılı Soru Önergesi

6 Haziran 2005

SÜRELİ - İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14.06.2005 tarih ve A.01.0. GNS.0.10.00.02-11860 sayılı yazıları.

Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Eraslan'ın 7/6659 Esas No'lu yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Abdullah GÜL
Dışişleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

EK: Soru önergesi yanıtı

7/6659

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ERARSLAN'IN
7/6659 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN YANITLARI

SORULAR

1) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde, Türkiye aleyhine bugüne kadar kaç dava açılmıştır?

2) Bu davalardan kaçı sonuçlanmıştır? Görüşmeleri devam eden kaç dava bulunmaktadır?

3) Türkiye hangi davaları kaybetmiş, ne kadar tazminat ödemek zorunda kalmıştır?

CEVAPLAR

1) Türkiye, 1949'dan bu yana kurucu üyesi olduğu Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanmış olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne 1954 yılında taraf olmuştur. Sözleşme'nin uygulanmasını denetleyen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) bireysel başvuru hakkını 1987'de, AİHM'nin zorunlu yargı yetkisini de 1990'da tanımıştır.

AİHM'ye yapılan başvurular genelde ortalama 7-8 yılda sonuçlanmaktadır. Bu itibarla bu dönemde sonuçlanan davalar, 1990'lı yılların ortalarında yapılmış başvurulara dayanmaktadır. Ülkemizde mevzuat ve uygulamanın Avrupa normları ile tam olarak uyumlu olmadığı döneme ait başvuruların ihlal kararıyla sonuçlanması veya tarafımızdan dostane çözüm yolunun tercih edilmesi kaçınılmaz olmaktadır.

Ülkemizde 2001 yılında hız kazanan ve mevzuatımız ile uygulamalarımızı Avrupa normları ile uyumlu kılan hukuk reformlarını izleyen dönemde yapılan başvuruların sonuçlanması aşamasına ise henüz ulaşılmamıştır.

2004 yılı sonu itibariyle ülkemiz hakkında AİHM önünde bulunan başvuru sayısı 9591'dir. Türkiye hakkındaki başvuruların yaklaşık 4000'i Hükümetimize iletilmiştir.

2) Bugüne kadar kabul edilebilir bulunan başvurulardan 49 adedi lehte, 567 adedi ihlal kararıyla ve 231 adedi dostane çözüm yoluyla sonuçlanmıştır.

3) Bugüne kadar ihlal kararı ile sonuçlanan başvurular için tek para cinsinden yaklaşık 18 milyon Euro, dostane çözümle sonuçlananlar için tek para cinsinden yaklaşık 15 milyon Euro ödenmiştir.